

Цінність праці шосткинського дослідника полягає і в тому, що, описуючи життєвий і творчий шлях І. Абрамова, він подав його як взірць інтелігента, який, працюючи простим сільським учителем, не полишав наукової діяльності, був у постійному творчому пошуку.

Відродно, що ця книга засвідчила відродження традицій благодійництва, меценатства. Таким людям, зі щирим порухом душі, автор складає подяку на початку книжки: Аліму Олексійовичу Безрученку (ВАТ «Воронізький цукровий завод»), Володимирі Миколайовичу Пугачу (Шосткинська районна шляхова дільниця), Надії Іванівні Литвиненко (кафе «Романтик»), Олександрі Миколайовичу Патлаху (Управління механізації будівництва), за матеріальної підтримки яких вона змогла побачити світ. Добрий вчинок цих людей засвідчує їхню любов до рідного краю, високу духовність.

Дуже хотілося б, щоб це видання дало творчий імпульс і випускникам Сумського та Глухівського педагогічних інститутів, спонукало до творчої діяльності сучасних учителів, земляків Івана Абрамова.

Микола ЧАБАДА.

КОСМОС ЮРІЯ КРИСАНОВА

...Спочатку було «Полнолуние» — більш ніж сто ліричних текстів, зібраних у поетичну збірку, що побачила світ в квітні-травні 1996 року. Єдиним «об'єктом» поетичної пристрасті, єдиною господаркою тих віршів була Чарівна Пані. Не абияка жінка, а саме така — Чарівна Пані, де б вона не була і що б не робила: адже кохання і непривабливу жінку робить красуню.

Певні суперечки викликала тоді надмірна — як декому здавалося — відвертість інтимної лірики поета. Пам'ятаю запеклі бої, що точилися після виходу книги на аматорській літературній студії при молодіжній газеті «Гарт», членом якої у ті часи був Юрій Крисанов: до крику доходячи, обговорювали літстудійці дещо скандальні вірші про «это самое». «Еротика» — «розгнужданість», «ще ганебно», «а чому б ні?!» — щохвилини лунало в невеличкій кімнаті зібрання. Що було далі? Книга, що вийшла двотисячним тиражем, швиденько розійшлася по місту — читач, «не мудрствуюя лукаво», просто сприйняв її ненав'язливу відвертість. Так тихо й некриваво було вирішене питання щодо права на існування тих віршів.

Переді мною нова поетична добірка Юрія Крисанова (вона знову ж таки вийшла у редакційно-видавничому комплексі «Деснянська правда»), і творчий колектив, що допоміг авторові створити її, — редактор Сергій Дзюба і художник Ігор Суботін — той самий, що й минулого разу. Вона — незаперечне свідцтво того, що творчість Ю. Крисанова не є випадковістю. Адже нерідко буває й так: після першої книги вже ніхто й ніколи нічого не чує про її автора, а з часом навіть й саме його ім'я забувається читачами. Власне, людина втамувала свої амбіції і літературна творчість її більше не цікавить. «Звезды жгут ладони» — нова не тільки за формою, але, певною мірою, і за змістом, книга відображає помітний творчий зріст поета. У ній зібрано значно більше філософських віршів, ніж в попередній. Саме філософська лірика займає пріоритетне місце у «Звездах...». А що ж Чарівна Пані? Скандальна еротика попередніх поетичних спроб поета? Вони що — зникли? Ні, звичайно. Все це залишилось, але де в чому трансформувалось, набувши досвіду дорослої людини, яка багато чого зрозуміла за ті часи, що збігли. Такими є поезії «В волосах притворился лист», «Зритель», «Как хорошо, что нету сил...», «Венчается август...» та багато інших. Хто є лю-

дина? Навіщо вона приходить в життя? Чи несе у собі цілий Всесвіт, а чи тільки невтамовну жагу руйнування? Як і багато наших сучасників, Юрій Крисанов шукає відповіді на ці питання. Не завжди знаходить, звичайно, але розмірковування ці дають підстави вважати автора книги людиною небайдужою.

Цікавими є пародійні спроби поета. Їх поки що небагато, але кожна з них вражає самобутнім гумором Юрія Крисанова. До речі, серед поетів, вірші яких спародіював Ю. Крисанов, — й редактор обох його добірок Сергій Дзюба. Вже дійсно, — повна й цілковита демократія й співдружність. Необразливі натяки, м'який одеський «стьоб», невимушеність дії і кінцівки — все це додає привабливості та шарму пародіям Крисанова. Власне, видано творчі секрети й майбутні плани поета — наступна збірка може цілковито складатись саме з пародій.

Є в книжці «Звезди жгут ладони» розділ, який заслуговує на окрему розповідь. Мова, звичайно, про акровірші, яких вміщено більше двох десятків. Взагалі, акровірші — один з прадавніх видів віршованих шарад, що мають певну ознаку — перші літери кожного рядка складають зашифроване слово. У літературознавстві довгий час точилися суперечки, чи можна вважати акровірші поезіями. Врешті-решт вирішили, що так, адже образність є неодмінною ознакою поетичної творчості. Та щоб зробити з акровіршів велику добірку — такого ще не було. Як на мій погляд, найбільш цікавими з наданих акровіршів є «Весна», «Голгофа», «Кордовка», «Мечта», «Импровизация» та деякі інші.

Мова, якою пише Юрій Крисанов, — російська. Він представник так званої «російськомовної української культури». У цьому визначенні немає ніякого протиріччя — давно відомо, що народність визначається не наявністю певної кількості етносоціальних символів. На жаль, деякі з них, через надмірно частий вжиток, набули щоденності, втратили свою первісну свіжість й невимушеність. Символіка й образність, вписані у канву віршів Ю. Крисанова, окрім своєї самобутності, відзначаються тією дійсною, невідомою народністю, що викликає у душі трюхи тужне, щемне й одночасно тепле почуття.

Ось такі думки, розмірковування й відчуття викликала в мене нова книга Юрія Миколайовича Крисанова «Звезди жгут ладони». Але взагалі, кожен віршований рядок — це космос, у якому окремий читач, звичайно, знайде власні, особисті зірки, тож прочитайте й збережіть книгу про кохання й зірки.

Майя РУДЕНКО.

